

Sosiaali- ja terveystoimikunta

Keskiviikko 22.10.2025 klo 9.30—12.55 ja 13.20—13.55

Läsnä

puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Kim Berg sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16) (11, 12 osittain)
jäsen Hilkkä Kemppi kesk (11, 12 osittain)
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16) (11 osittain)
jäsen Ville Merinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16) (11 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16) (11 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16) (11 osittain)
jäsen Ville Väyrynen kok 13, 14, 15, 16 (11, 12 osittain)
jäsen Henrik Wickström r (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16) (11 osittain)
varajäsen Kaisa Garedeu ps (11 osittain)
varajäsen Mari Kaunistola kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
varajäsen Milla Lahdenperä kok (12, 13, 14, 15, 16) (11, osittain)
varajäsen Hanna Laine-Nousimaa sd (12) (11 osittain)
varajäsen Laura Meriluoto vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2025 vp

Pöytäkirja StVP 95/2025 vp

Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mahdollisen lausunnon antamista varten tulevaisuusvaliokunnalle. Määräaika: 1.3.2026.

4. Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten sekä päätöksen N:o 1313/2013/EU (unionin pelastuspalvelumekanismi) kumoamisesta

Toissijaisuusasia TS 54/2025 vp

Asiantuntijalausunto TS 54/2025 vp StV 22.10.2025 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 4

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Sosiaali- ja terveysministeriöltä saadun selvityksen mukaan asetusehdotus ei loukkaa toissijaisuusperiaatetta. Selvityksen perusteella valiokunta toteaa, ettei asia ei tässä vaiheessa aiheuta toimenpiteitä.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 87/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 36/2025 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain, valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 81/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 35/2025 vp

Vastine HE 81/2025 vp StV 22.10.2025 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 6

Vastine

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 4 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 114/2025 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elatustukilain, lapsen elatuksesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 115/2025 vp

Vastine HE 115/2025 vp StV 22.10.2025 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 8

Pöytäkirja StVP 95/2025 vp

Vastine

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 117/2025 vp

Vastine HE 117/2025 vp StV 22.10.2025 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 9

Vastine

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion eläkerahastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 126/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion eläkerahastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta A 10

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Lindén ed. Mattilan kannattamana ehdotti, että lakiehdotus hylätään. Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—7.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Lindén varasi tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä viimeistään tänään 22.10.2025 klo 14.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: Lindén, Kiuru, Berg, Merinen, Mattila, Forsgrén, Meriluoto

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Hallituksen esitys HE 99/2025 vp

Pöytäkirja StVP 95/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 A
11

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Ed. Lindén. ed. Merisen kannattamana ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 1 mukainen teksti.

Ed. Meriluoto ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 4 mukainen teksti.

Ed. Mattila ed. Kempin kannattamana ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 2 mukainen teksti.

Ed. Forsgrén ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 3 mukainen teksti.

Ed. Meriluodon ja ed. Forsgrénin ehdotukset raukesivat kannattamattomina. Ed. Lindénin ja ed. Mattilan ehdotuksista äänestettiin vastakkain. Ed. Lindénin ehdotus hyväksyttiin äänin 3—2, 10 tyhjää.

Ed. Lindénin ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Lausuntoluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi äänin 8—4, 3 tyhjää.

Kokous keskeytettiin klo 12.55 ja sitä jatkettiin klo 13.20.

Ed. Lindén ed. Merisen kannattamana ehdotti, että 24 kappaleeseen loppuun lisätään seuraava virke: ”Arviointimenettelyjen ennakoidaan jatkossa lisääntyvän.” Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 8—7.

Lisättiin kappaleen 26 jälkeen seuraava uusi kappale: ”*Kustannusten kasvu on vuoden 2025 tilinpäätösennusteiden perusteella noin 3,2 prosenttia. Saadun selvityksen mukaan voikin todeta, että kustannusten kasvu näyttäisi tasaantuneen noin 3 prosenttiin vuosina 2024 ja 2025 hyvin poikkeavan vuoden 2023 jälkeen, jolloin kustannukset kasvoivat noin 12 prosenttia. Voimakkaaseen kustannuskehitykseen vaikuttivat tuolloin erityisesti palkkatarkaisu, ostopalvelujen hinnankorotukset, vuokratyövoiman käyttö sekä vuokratukusten kasvu.*”

Lisättiin kappaleen 33 alkuun seuraavat uudet virkkeet: ”*Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on noussut esille, että lääkärikoulutuksen rahoitus on jo nykyisellään alimitoitettu ja ristiriidassa koulutusmäärien kasvun kanssa. Erityisen ongelmallinen tilanne on erikoislääkärikoulutuksessa. Erikoislääkäreistä on pulaa useilla erikoisaloilla. Määräraho-*

Pöytäkirja StVP 95/2025 vp

jen lasku todennäköisesti vaikeuttaa edelleen lääkäreiden ja hammaslääkäreiden perus- ja erikoistumiskoulutusta.”

Lisättiin kappaleen 33 viimeiseen virkkeeseen sulkeisiin sanat ”(erityisesti päivistysaikana)”.

Täsmennettiin kappaleen 35 ensimmäisen virkkeen alku kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta kiinnittää kuitenkin saamenkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen osalta huomiota *saamelaiskäräjien valiokunnan asiantuntijakuulemisissa esiin tuomaan huoleen siitä, että...*”

Muutettiin kappaleen 35 toisen virkkeen alku kuulumaan seuraavasti: ”*Saamelaiskäräjät toivat huolenaan esiin myös sen, että...*”

”Ed. Forsgrén ed. Lindénin kannattamana ehdotti, että kappaleen 35 loppuun lisätään seuraavat virkkeet: ”Valiokunta ehdottaa, että valtiovarainvaliokunta arvioi, mihin sanamuotoon saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen valtionavustusta koskeva momentti (30.60.36) tulisi muuttaa, jotta nykyiset valtionavustuksella tuetut saamenkieliset palvelut voidaan turvata. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että valtiovarainvaliokunta huolehtii siitä, että talousarviossa huomioidaan riittävä rahoitus saamenkielisiin psykososiaalisiin palveluihin.” Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Lisättiin kappaleeseen 44 toisen virkkeen jälkeen seuraava uusi virke: ”*Toimeentulotuen tasoon vaikuttavia muutoksia ovat ansiotulovähennyksen poisto ja toimeentulotuen perusosan tasomuutos.*”

”Ed. Sillanpää ed. Rintamäen kannattamana ehdotti, että kappaleen 48 viimeisestä virkkeestä korvataan sanat ”*merkitsevät pitkäaikaista*” sanoilla ”*saattavat merkitä*”. Ehdotus hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Sillanpää ed. Rintamäen kannattamana ehdotti, että kappaleesta 49 poistetaan lauseet ”*Työttömyysturvaseuraamukset ja toimeentulotuen alentaminen kohdistuvat samaan ryhmään eli työttömiin työntekijöihin, joilla on vaikeuksia työllistyä.*” ja ”*Lisäksi osalle sanktioiden kohteena olevista voi olla vaikeuksia toimia toivotulla tavalla toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi.*” Ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed:t. Linden, Kemppi, Forsgrén ja Meriluoto varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että ne on jätettävä viimeistään tänään 22.10.2025 klo 14.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1) Lindén, Kiuru, Berg, Merinen 1) Kemppi, Mattila 3) Forsgrén 4) Meriluoto

Pöytäkirja StVP 95/2025 vp

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 86/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 34/2025 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 10/2025 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta ja tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 130/2025 vp

Esityslistan liite HE_130_2025_Asiantuntijasuunnitelma.pdf

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 109/2025 vp

Esityslistan liite HE_109_2025_Asiantuntijasuunnitelma.pdf

Asiantuntijasuunnitelma HE_109_2025.pdf A 14

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

15. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

16. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 23.10.2025 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen